



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

יום שלישי י"א חשון תשפ"ה, 12/11/24

תנ"ך ממלכתי בחינוך היסודי

לכבוד,
מנהלי בתי הספר,
והמורים לתנ"ך
בחינוך היסודי הממלכתי,
שלום רב,

הנדון: הוראת התנ"ך במערכת החינוך היסודי ממלכתי

בחוק החינוך הממלכתי נקבע כי אחת ממטרות החינוך הממלכתי היא: "לחנך אדם להיות אוהב אדם, אוהב עמו ואוהב ארצו, המכבד את מורשתו את זהותו התרבותית ואת לשונו, ללמד את תורת ישראל, תולדות העם היהודי, מורשת ישראל והמסורת היהודי ולחנך לכבדם".

תכנית הלימודים בתנ"ך לבית הספר הממלכתי מבוססת על ההכרה כי התנ"ך מהווה מרכיב בסיסי במכנה המשותף הרחב של העם היהודי לדורותיו. בתכנית הלימודים באים לידי ביטוי למידת תולדות העם, המורשת והתרבות היהודיות והישראליות, וערכים יהודיים ואוניברסאליים, כמתבקש ממטרות החינוך הממלכתי.

בכיתות בית הספר היסודי מיקוד הלמידה יושתת על הסיפור והחווייה המשמעותית העולה ממנו. נדבך נוסף יתבסס על הכרת הדמויות התנ"כיות ועולמן הערכי, יחד עם הזדהות או פיתוח חשיבה ביקורתית כלפיהן וכלפי מה שהן מייצגות. ידיעת הסיפורים והלמידה על הרצף מהווים נדבך מרכזי בהוראת התנ"ך בכיתות היסודי.

לפניכם ההנחיות לחינוך היסודי א. תכנית הלימודים

[בתכנית הלימודים](#) הכוללת בתחום הדעת תנ"ך ממלכתית, ניתן למצוא את מבנה התכנית, הרציונל בבנייתה, עקרונות הוראת המקצוע מיומנויות נדרשות בתחום הדעת ועוד. ההצעה לפניכם תציג את נושאי החובה ונושאי הבחירה בתכנית הלימודים, למידה סביב רעיונות גדולים, מיומנויות דיסציפלינריות נדרשות, וכן חומרי הוראה ולמידה [באתר תנ"ך ממלכתי](#). אשר יסייעו לכם המורים במלאכת ההוראה בכיתה. כמו כן ההמלצה היא לבנות את ההוראה והלמידה בפרקי הלימוד הנדרשים, סביב רעיונות גדולים/נושאים מרכזיים. כך הידע והמיומנויות בפרקי הלימוד ילמדו בהקשר לרעיונות ונושאים אלה.

להזכיר כי ת"ל הלימודים בחינוך היסודי, בנויה על רצף כרונולוגי מכיתה ב' ועד כיתה ט'. תכנית הלימודים בכל חטיבת גיל נשענת ומתבססת על הקודמת לה. הלימוד אינו ספיראלי כבעבר כך שלימוד חסר של תכנית הלימודים, בחינוך היסודי, ייצור פער לבוגר המערכת בכלל בתחום הדעת תנ"ך.

[בארגון הלמידה לחינוך היסודי](#) לשנת תשפ"ד, הוחלט כבר אז כי תנ"ך בחינוך היסודי הוא מקצוע ליבה, ויש ללמדו כל השנה בכל שבוע ובכל שכבות הגיל.

צוות ההדרכה, האמון על החינוך היסודי, עומד לרשותכם וסייע בידיכם בבניית תכנית עבודה בתחום הדעת בהתאם לצרכי בית הספר. פרטיו, באתר תנ"ך ממלכתי.

ב. לימוד התנ"ך מספר התנ"ך

בכל שלבי החינוך, החל בחינוך היסודי וכלה בחינוך העל יסודי, ההוראה והלמידה תעשנה אך ורק מספר התנ"ך והטקסט התנכי במקור. הטקסט התנכי, נמצא במוקד תהליכי ההוראה והלמידה, תוך דרישה להתמצאות ועיון עצמאי בו.

ההוראה והלמידה בכיתות ב'- ג', תעשה מספר חומש ["בראשית"](#). ספר מקור. בכיתות ד'- ו' ההוראה והלמידה, יהיו מתוך ספר התנ"ך המלא.

כל שימוש בחוברות וספרים אחרים **אינו מאושר**, והוא בניגוד להנחיית הפקוח על הוראת התנ"ך ואגף הספרים במשרד החינוך.

אתר תנ"ך ממלכתי, עומד לרשותכם ולרשות תלמידים, ויכול לסייע רבות בהתמודדות עם הטקסט המקראי על כל היבטיו, כגון הקראה מיטבית, פרשנות, תקציר חלוקה של הפסוקים לנושאים, הדגשת דמויות מקומות ואמצעים רטוריים נוספים ומגוונים.

לפניכם,

- ❖ טבלת מיקוד ההוראה והלמידה בהתאם לתכנית הלימודים בחינוך היסודי.
- ❖ טבלת המיומנויות הנדרשות בתחום הדעת לחינוך היסודי, בהתאם [לעקרונות והוראת המקצוע](#).
- ❖ מבחר חומרי הוראה המותאמים לפרטי התוכן.
- ❖ עקרונות ודרכי הערכה חלופיות.
- ❖ תהליכי פתוח מקצועי מלווים



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

צוות ההדרכה עומד לשירותכם בכל סיוע שיידרש בהתוויית ההוראה הלמידה וההערכה בשכבות הגיל .

בברכה,

ד"ר - ציני .

מנהלת תחום דעת תנ"ך ממ'



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח

כיתה	רשימת הנושאים הנלמדים בשכבת הגיל	המלצות מיקוד תוכן	רעיונות גדולים (ציר הוראה ולמידה)	המלצות חומרי עזר למורים	המלצות לדרכי הערכה חלופיות	תהליכי פיתוח מקצועי מלווים
ב'	בריאה וראשית האנושות: א'; ב'; ג'; ד'; ו'; ז'; ח'; ט'; י"א (א'-י') מחזור סיפורי אברהם: י"ב, י"ג, י"ד, ט"ו, ט"ז, י"ח, י"ז, י"ח, י"ט, כ', כ"א, כ"ב, כ"ג.	בריאה וראשית האנושות: א', ב', ג', ד', ו', ט', י"א (א'-י') מחזור סיפורי אברהם: י"ב, ט"ו, ט"ז, י"ז, י"ח, י"ט, כ"א, כ"ב.	כיצד האדם התמודד עם האחריות שהוטלה עליו בסיפורי הבריאה? האדם קיבל אחריות על העולם בסיפור הבריאה האם אחריות זו התקיימה? בריאתו של האדם בצלם אלוהים עושה את האדם לאחראי יותר, האמנם? בריאת האדם בצלם אלוהים היא מחויבות ואחריות, האם האדם עמד בכך? התנהגותו של האדם שיבשה את העולם המושלם שברא אלוהים. סיפורי הראשית מתארים עולם שאינו מושלם, כיצד? האדם בהתנהגות ובמעשיו לא שמר על העולם, בהתאם לתפקיד והמשמעות שנתנו לו בבריאתו. מדוע אברהם ראוי להיות אבי האומה? עשרת הניסיונות שעובר אברהם מוכיחים עד כמה הוא ראוי להיות אבי האומה.	אתר תנ"ך ממלכתי יחידות הוראה לכיתה ב' שיעורים מוקלטים לכיתה ב'	עקרונות ודרכי הערכה חלופיות תכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (עמ' 22)	פיתוח מקצועי בהתאמה אישית " ברוח נכון " - תשפ"ה



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

			קורות אברהם רצופים באירועי מכוונים (משמעותיים) בהם רגעי שפל ורגעי התרוממות ושיא. -באילו ניסיונות אברהם פעל בהתאם למצופה ממנו, ובאילו היה יכול לפעול אחרת? הניסיונות השונים מבטאים את המתח בין האמונה באלוהים לבין היות אברהם בשר ודם. -כיצד החזון שניתן לאברהם אבי האומה מכיל בתוכו הבטחה ודרישה. -מציאות חייו של אברהם, עמדת בניגוד להבטחה האלוהית. -אילו תכונות אברהם מגלה באירועים המתרחשים בחייו?			
כיתה ג'	ספר בראשית חלק ב': סיפורי האבות יצחק: כ"ד; כ"ה; כ"ו; כ"ז; יעקב: כ"ח; כ"ט; ל'; ל"א; ל"ב; ל"ג; ל"ד; ל"ה; סיפורי יוסף: ל"ז; ל"ח; ל"ט; מ'; מ"א; מ"ב; מ"ג; מ"ד; מ"ה; מ"ו; מ"ז; מ"ח; מ"ט; נ'.	ספר בראשית חלק ב': סיפורי האבות יצחק: כ"ד, כ"ה, כ"ז, יעקב: כ"ט, ל', ל"א, ל"ב, ל"ג,	מדוע הכותב בחר לספר דווקא את הסיפורים האלה? -סיפורי האבות יוצרים "אלבום תמונות" משפחתי לאומי. אילו סיפורים /תמונות מרכזיים בסיפורי האבות נגלים לנו ומדוע דווקא אלה? -התכונות של יצחק ויעקב העולות מהאירועים המתרחשים בחייהם, מצדיקים או לא מצדיקים את היותם אבות האומה. -מה תרומתן של הנשים, אימהות האומה, בקיום ההבטחה האלוהית לאבות האומה. -מה תפקיד הנשים ביצירת משפחת האבות. -תרומתן של הנשים לקיום ההבטחה האלוהית עבור ועבור הדורות הבאים.	אתר תנ"ך ממלכתי -כיתה ג' שיעורים מוקלטים לכיתה ג' תיק תכניות לימודים-כיתה ג' נושאים מרכזיים, מיומנויות וערכים	עקרונות ודרכי הערכה חלופיות-תכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (עמ' 22)	פיתוח מקצועי בהתאמה אישית "ברוח נכון" - תשפ"ה



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח

			-יחסים בתוך המשפחה יוצרים מתחים ואיבה בתוכה. -תפקיד ההורים ביצירת מערכת יחסים תקינה בתוך המשפחה. -רגעי שפל בחיי האדם עשויים להוביל אותו לגדולה. -האירועים בחייו של יוסף מובילים אותו לשפל אך גם לגדולה. -היחס והמעשים של האדם לאירועים בחייו, עשויים להובילו לשפל אך גם לגדולה. -תפקיד החלומות בהשתלשלות האירועים בסיפורי יוסף. - החלומות של יוסף התגשמו, האם זה תמיד קורה?	סיפורי יוסף: ל"ז, ל"ח, ל"ט, מ', מ"א, מ"ב, מ"ד, מ"ה, מ"ז, מ"ח,		
כיתה ד'	ספר שמות שעבוד מצרים, מנהיגות משה והיציאה ממצרים: א'; ב'; ג'; ד'; ה'; ו'; (א'-י"ב), ז'; ח'; ט'; י'; י"א; י"ב; י"ג; י"ד; ט"ו; הליכה במדבר, יתרו, עשרת הדברות וקצת משפטים: ט"ז; י"ז; י"ח; י"ט, כ'; עגל הזהב, עליות משה להר, משכן: כ"ד (י"ב-י"ח), לא י"ח- ל"ב, ל"ד,	ספר שמות שעבוד מצרים, מנהיגות משה והיציאה ממצרים: א'; ב'; ג'; ד'; ה'; ו'; (א'-י"ב), ז'; ח'; ט'; י'; י"א; י"ב; י"ג; י"ד; ט"ו; הליכה במדבר, יתרו, עשרת הדברות וקצת משפטים: ט"ז; י"ז; י"ח; י"ט, כ'; עגל הזהב, עליות משה להר, משכן: כ"ד (י"ב-י"ח), לא י"ח- ל"ב, ל"ד,	-איך נולד עם? -כיצד האירועים בחייו של משה עושים אותו ראוי לתואר "משה רבנו". - אופן הנהגתו של משה את העם, עושה אותו לראוי להיותו "אדון הנביאים". -תרומתן של הנשים לקיומו של משה כמנהיג העם. -תפקיד משה הם להגן על העם ולתווך בינו לבין האלוהים. - התכונות של המנהיג מסייעות בידו לקיים את השליחות שהוטלה עליו, שלעיתים בלתי אפשרית. -שליחותו של משה נתקלת במציאות קשה להשגה הן מצד העם והן מצד הסביבה. -משה מממש את ההבטחה שניתנה לאבות.	אתר תנ"ך ממלכתי -יחידות הוראה לכיתה ד' שיעורים מוקלטים לכיתה ד' תיק תכניות לימודים -כיתה ד' נושאים מרכזיים,	עקרונות ודרכי הערכה חלופיות- תכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (עמ' 22)	פיתוח מקצועי בהתאמה אישית "ברוח נכון" - תשפ"ה



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח

כיתה ה'	י"ח); ל"א (י"ח- ל"ב); ל"ג; ל"ד; (המורים יספרו את המסופר בפרקים ל"ה – מ'); מ' (ל"ד- ל"ח)	י-חסים בתוך המשפחה יכולים לסייע או לפגוע בקיום השליחות כמנהיג. -נוכחות האל במדבר מהווה בטחון למנהיג ולעם.	מיומנויות וערכים		
ספר ויקרא חוקים חברתיים ומוסריים: י"ט; כ"ה (א'-י"ג) ספר במדבר: למידה נושאת ברכת כהנים: ו', (כ"ב- כ"ז) ההתנהלות במדבר: ט', (ט"ו- כ"ג) תלונות העם, וקשיי משה: י"א; י"ב מרגלים ומעפילים: י"ג; י"ד; קרח ועדתו: ט"ז; י"ז הכאת הסלע ומות אהרן: כ' נחש הנחושת: כ"א, (א'-ט') בלק ובלעם: כ"ב; כ"ג; בנות צלפחד, הודעה על מות משה, ומינוי יהושע: כ"ז	ספר ויקרא חוקים חברתיים ומוסריים: י"ט ספר במדבר: למידה נושאת תלונות העם, וקשיי משה: י"א, י"ב מרגלים ומעפילים: י"ג, י"ד; קרח ועדתו: ט"ז, י"ז. הכאת הסלע ומות אהרן: כ' בלק ובלעם: כ"ב, כ"ג, כ"ד בנות צלפחד, הודעה על מות משה, ומינוי יהושע: כ"ז הסכם בני גד ובני ראובן: ל"ב ערי מקלט: ל"ה (ט'-ל"ד)	חברה אינה יכולה להתקיים ללא חוק, האמנם? חוקים מוסריים וחברתיים הם תנאי לקיום חברה תקינה ויציבה. החוקים בין אדם לחברו הם בסיס לחיי האדם בחברה. החוקים נועדו להגן על האדם ולנסוך בו בטחון. - כיצד קשיים ומשברים בחייו של מנהיג, מחזקים או מחלישים את מנהיגותו. - כיצד העצמה ש המנהיג יכולה לחזק את המונהגים שלו? קיימים מתח בין תפקיד המנהיג והמשימה שלו לבין היותו אדם. ההתמודדות המנהיג עם תפקידו ושליחותו, לבין ההתמודדות כאדם. הצלחת משה כמנהיג אל מול ההחמצות שלו כאדם. ההצלחה של משה כמנהיג בהובלת העם וההחמצה האנושית שלו.	אתר תנ"ך ממלכתי - חידות הוראה לכיתה ה' שיעורים מוקלטים לכיתה ה' תיק תכניות לימודים - כיתה ה' נושאים מרכזיים, מיומנויות וערכים	עקרונות ודרכי הערכה חלופיות- תכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (עמ' 22)	פיתוח מקצועי בהתאמה אישית "ברוח נכון" - תשפ"ה



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

				הסכם בני גד ובני ראובן: ל"ב ערי מקלט: ל"ה, (ט"ל-ל"ד) ספר דברים: נאום היסטורי: א'; ג', (כ"ג-כ"ט; ד', (כ"ה-מ') נאום המצוות: ה'; קריאת שמע- ו, (ו'-ט'), י', (י'-כ"ב) , ט"ו; י"ז, (ח-י'); י"ט; כ' נאום הברית: כ"ט; ל' פרדת משה: ל"ב, (מ"ח- נ"ב); ל"ד.	
פיתוח מקצועי בהתאמה אישית " <u>ברוח נכון</u> - תשפ"ה	<u>עקרונות</u> <u>ודרכי</u> <u>הערכה</u> <u>חלופיות-</u> תכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (עמ' 22)	<u>אתר תנ"ך</u> <u>ממלכתי</u> <u>-יחידות</u> <u>הוראה</u> <u>לכיתה ו'</u> <u>שיעורים</u> <u>מוקלטים</u> <u>לכיתה ו'</u> <u>תיק</u> <u>תכניות</u> <u>לימודים</u> <u>-כיתה ו'</u>	מנהיגותו הצבאית של יהושע מותאמת לצרכי השעה(או העם) טרם הכניסה לארץ וכיבושה. מנהיגותו הצבאית של יהושע מאופיינת באסטרטגיה צבאית מתוככמת. כיבוש הארץ מהעמים היושבים בה נעשה רק בתחבולות? כיבוש הארץ וההתנחלות בה היא קיום ההבטחה לאבות. ההתנחלות בארץ נעשתה בחלוקה המותאמת לצרכים של העם ולמציאות בשטח. הערבות ההדדית בעם היא תנאי הכרחי לכיבושה של הארץ וההתנחלות בה. חוסר הערבות ההדדית בקרב העם פגע באחדות השבטים ובביטחונם.	יהושע: א', ב', ג', ד', ה', ו', ז', ח', ט', י', י"א, כ"ד יהושע: א', ב', ג', ו', ז', ח', ט', י', י"א, כ"ד שופטים: ב'-כ"א	כיתה ו'



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

		נושאים מרכזיים, מיומנויות גנריות וערכים	-לסוג המנהיגות של השופטים יש חסרונות ויש יתרונות. -הדפוס השלילי החוזר בתקופת השופטים היא פועל יוצא של האופי הייחודי של תקופה זו. -חסרונות משטר ומנהיגות השופטים יכולים להוות בסיס לדרישה למלך בעתיד. בספר שופטים קיים מתח בין הנהגה של מלכות שמים לבין מנהיגות בשר ודם. "איש הישר בעינו יעשה" מאפיין את תקופת השופטים. מה רע בכך? בימים ההם אין מלך בישראל" מציאות המובילה"- להידרדרות משפחתית מוסרית וחברתית	שופטים: ב', ג', ד', ו', ז', ח', ט', י"א, י"ג, י"ד, ט"ו, ט"ז, כ', כ"א	ב', ג', ד', ה', ו', ז', ח', ט', י', י"א, י"ב, י"ג, י"ד, ט"ו, ט"ז, י"ח, י"ט, כ', כ"א	
--	--	---	---	--	---	--



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

❖ מיומנויות הלימוד בתנ"ך על פי שכבות הגיל:

מיומנויות	עד סוף ב	כיתה ד עד ו
א. מיומנויות להתמצאות במקרא	✓ הלומדים ימצאו פרק ופסוק בספר התורה לפי אותיות.	✓ הלומדים ידעו להתמצא במבנה ספר התנ"ך: סדר הספרים, מציאת פרק ופסוק לפי אותיות ✓ הלומדים ידעו לזהות את שמות הפרשות
ב. מיומנויות להבנת הכתוב בתנ"ך- מיומנויות אורייניות	✓ הלומדים יקראו קריאה מדויקת בהתאם לניקוד. ✓ הלומדים יקראו קריאה מדויקת בהתאם לניקוד. ✓ הלומדים יקראו בהתאם לטעמים המפסיקים העיקריים: סוף פסוק ואתנח.	✓ הלומדים יקראו קריאה מדויקת בהתאם לניקוד; ✓ הלומדים יקראו בהתאם לטעמים המפסיקים העיקריים (סילוק, אתנח וזקף) ✓ הלומדים ידעו לזהות הערות נוסח, כגון תופעת קרי וכתוב. ✓ הלומדים יטעימו את המילים כראוי - במלעיל או במלרע.



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח

✓ הלומדים יזהו מאפיינים מרכזיים של לשון התנ"ך, כדוגמת ו"ו ההיפוך, לשון מצרפת (ה"א השאלה: "הידעת?", ה"א המגמה: "השמימה", כינויי מושא חבורים: "השקיני"). ✓ הלומדים יזהו מילים וצירופי מילים לפי הקשרם בכתוב, תוך הסתייעות בהסברים נלווים. ✓ הלומדים יפרשו מילים או צירופי מילים בעזרת מילון מקראי.	✓ הלומדים יזהו מאפיינים מרכזיים של לשון התנ"ך, כדוגמת ו"ו ההיפוך, לשון מצרפת (ה"א השאלה: "הידעת?", ה"א המגמה: "השמימה", כינויי מושא חבורים: "השקיני"). ✓ הלומדים יזהו מילים וצירופי מילים לפי הקשרם בכתוב, תוך הסתייעות בהסברים נלווים;	
✓ הלומדים יאספו פרטי מידע ויצרפו אותם לכלל תמונה מקיפה. ✓ הלומדים ינסחו בלשונם, בכתב או בעל פה, את הסיפור בקטע הנלמד. ✓ הלומדים יאתרו בכתוב ביטויים המבטאים רעיונות ביחידה הנלמדת. ✓ הלומדים ידונו ברעיונות העולים מהקטע הנלמד: תחושות הגיבורים, מעשים או אמירות בסיפור; הלומדים יבטאו את עמדותיהם לגבי דמויות ואירועים נלמדים: ינמקו אותם, יעריכו אותם, יבקרו אותם וינהלו שיח אודותם. ✓ הלומדים יערכו דיוני דילמה אודות הכתוב במקרא, דמויות ואירועים מרכזיים בו, וערכים העולים ממנו. ✓ הלומדים יאספו פרטי מידע ויצרפו אותם לכלל תמונה מקיפה. ✓ הלומדים ינסחו בלשונם, בכתב או בעל פה, את הסיפור בקטע הנלמד. ✓ הלומדים יאתרו בכתוב ביטויים המבטאים רעיונות ביחידה הנלמדת.	✓ הלומדים יאספו פרטי מידע ויצרפו אותם לכלל תמונה מקיפה. ✓ הלומדים ינסחו בלשונם, בכתב או בעל פה, את הסיפור בקטע הנלמד. ✓ הלומדים יאתרו בכתוב ביטויים המבטאים רעיונות ביחידה הנלמדת. ✓ הלומדים ידונו ברעיונות העולים מהקטע הנלמד: תחושות הגיבורים, מעשים או אמירות בסיפור. ✓ הלומדים יבטאו את עמדותיהם וינמקו אותן ביחס לדמויות ואירועים נלמדים: יעריכו אותם, יבקרו אותם וינהלו שיח אודותם.	ג. מיומנויות להבנת המשמעות הרעיונית של הכתובים - מיומנויות חשיבה, תוך-אישיות ובין-אישיות



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

✓ הלומדים ידונו ברעיונות העולים מהקטע הנלמד: תחושות הגיבורים, מעשים או אמירות בסיפור הלומדים יבטאו את עמדותיהם לגבי דמויות ואירועים נלמדים: ינמקו אותם, יעריכו אותם, יבקרו אותם וינהלו שיח אודותם. הלומדים יערכו דיוני דילמה אודות הכתוב במקרא, דמויות ואירועים מרכזיים בו, וערכים העולים ממנו. ✓ הלומדים יאתרו ויסבירו דמיון ושוני בין כתובים: ישו התרחשויות, רעיונות, דמויות וכד', ויסיקו מסקנות מן ההשוואה;		
✓ הלומדים יזהו דמויות ראשיות ומשניות, תכונותיהן ודרך עיצובן בסיפור המקראי. ✓ הלומדים יאתרו את מבנה העלילה: פתיחה, דמויות, זמן ומקום; בעיה ופתרון; מסר. ✓ הלומדים יאתרו מאפיינים של סיפור תנ"כי, כגון: דו-שיח, מילים מנחות, פערים, חזרות, ריבוי פעלים.	✓ הלומדים יזהו דמויות בסיפור ותכונותיהן. ✓ הלומדים יאתרו את מרכיבי העלילה: פתיחה, דמויות, זמן ומקום, בעיה ופתרון, מסר.	ד. מיומנויות לדרכי עיצוב הסיפור המקראי
✓ הלומדים יזהו פרטים הקשורים להווי החיים בתקופת המקרא. ✓ הלומדים יזהו במפות המתייחסות לתקופת התנ"ך אתרים, אזורים, דרכים וגבולות של ממלכות ושבטים בארץ ישראל ובמזרח הקדום. ✓ הלומדים יפיקו מידע מתוך המפות ויסיקו מסקנות. ✓ הלומדים יזהו במדרשים בספרות היפה לדורותיה ובאמנויות לסוגיהן, התייחסות ועמדות אל הכתובים המקראיים. ✓ הלומדים ילמדו ביטויי לשון ומונחים של השפה העברית עד לימינו, תכנית הלימודים עמ' 49-66.	✓ הלומדים ישתמשו באמצעים אומנותיים מגוונים להעשרת חוויית הלימוד. ✓ הלומדים יזהו במפות המתייחסות לתקופת התנ"ך אתרים, אזורים, דרכים וגבולות של ממלכות ושבטים בארץ ישראל ובמזרח הקדום הלומדים יפיקו מידע מתוך המפות ויסיקו מסקנות. ✓ הלומדים יזהו במדרשים, בספרות היפה לדורותיה באמנויות לסוגיהן, התייחסות ועמדות אל הכתובים המקראיים.	ה. מיומנויות הקשורות למקצועות נלווים



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' - מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

הפקוח על הוראת המקרא

בחינוך הממלכתי

	✓ הלומדים ילמדו ביטויי לשון ומונחים של השפה העברית עד לימינו, תכנית הלימודים עמ' 48-49.	
--	--	--